

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felső oktatási intézmény	Babe -Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L0608010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Iskolapszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből I: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő összes óraszám	5 6	melyből I: 3.5 előadás	2 8	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					5óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					2
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					1
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	70				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
--	---

5.2 A szeminárium / labor
lebonyolításának feltételei

-

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való megismerés végzése</p> <p>C3. A pszichológia tárgyköréhez tartozó problémahelyzetek és ezek lehetséges megoldásainak kritikai kiértékelése</p> <p>C4. Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai felmérése</p> <p>C5. Pszichológiai beavatkozások megtervezése és kivitelezése</p> <p>C6. Kapcsolatépítés és interperszonális kommunikáció a pszichológiában</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban</p> <p>A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tudományterület és az adott szakirány alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése és helyes alkalmazása 2. Az adott szakirányhoz tartozó fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázata és értelmezése az alapismeretek felhasználásával 3. Különböző, az adott szakirányra jellemző problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása 4. Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, érdemeinek és korlátainak értékelésére 5. Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1. A sajátosan a pszichológia tárgykörébe illetve általánosabban a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata</p> <p>C.1.2. Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által</p> <p>C.3.1. Az információk minőségének értékelése és az alkalmazott fogalmaknak hierarchizálása a tudományterület, a meghatározás illetve a kontextus igényeinek megfelelően</p> <p>C.3.2. A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a tudományterületre jellemző alapismeretek révén, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések által</p> <p>C.3.3. Problémahelyzetek megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>C.3.4. Érvelés, az érvek validitásának felbecslése</p> <p>C.3.5. Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>C.4.1. A pszichológiai (egyéni-, csoportos- és szervezeti szint) értékelés specifikus fogalmainak, módszereinek és eszközeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.4.2. Sajátos pszichológiai vizsgálatok és beavatkozások eredményeinek</p>

	<p>értelmezése</p> <p>C.4.3. Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően</p> <p>C.4.5. Az egyén, a csoport, a szervezet szempontjából releváns diagnózis kidolgozása minőségi és mennyiségi módszerekkel</p> <p>C.5.1. A pszichológiai beavatkozás, a tanácsadás és pszichoterápia alapvető elméleteinek és modelljeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.5.2. Konkrét pszichológiai helyzetek értelmezése (egyéni/csoportos/szervezeti szinten)</p> <p>C.5.3. Beavatkozási stratégia/stratégiák kidolgozása a célcsoport problémáinak megoldása érdekében</p> <p>C.5.4. A beavatkozási terv minőségének kiértékelése</p> <p>C.5.5. A kliens sajátos igényeihez alkalmazkodó beavatkozási terv kivitelezése az egyén/csoport/szervezet szintjén, valamint a beavatkozás folyamatos nyomonkövetése és hatásának felmérése</p> <p>C.6.2. A kommunikációnak, a különféle kommunikációs módzatoknak a szakmai tevékenységben játszott szerepének felismerése</p> <p>C.6.3. A hatékony kommunikáció elveinek alkalmazása a pszichológiai beavatkozásban a hatékony szakember-kliens kapcsolat kiépítése érdekében</p> <p>C.6.4. Az egyén/célcsoport által adott visszajelzés értelmezése és annak meghatározása, hogy a klienssel való kommunikáció mennyire volt hatékony</p> <p>C.6.5. A kliens pszichológiai jellemzőihez és igényeihez igazított kommunikációs kapcsolat kiépítése</p>
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológia kialakulása és tárgya	Bemutatás	
2. Az iskolai teljesítményt meghatározó kognitív tényezők	Bemutatás	
3. Az iskolai teljesítményt befolyásoló érzelmi, személyiségi tényezők	Bemutatás	
4. Az iskolai motiváció	Bemutatás, problematizálás	
5. Az iskolai alkalmazkodási zavarok diagnosztikai folyamatának lépései	Bemutatás	
6. Az iskolai alkalmazkodási zavarok kezelése: egyéni és csoportos módszerek alkalmazása, az osztályközösséggel folytatott munka, az iskolai alkalmazottakkal folytatott konzultáció, a szülőkkel folytatott konzultáció	Bemutatás, problematizálás	
7. A tanulási problémák formái, tanulási nehézségek, tanulási zavarok	Bemutatás, problematizálás	
8. Az óvodáskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Bemutatás, problematizálás	
9. A kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Bemutatás, problematizálás	
10. Kamaszkori, serdülő kori érzelmi- és viselkedészavarok kialakulása	Bemutatás	
11. Az iskolai alkalmazkodási zavarok	Bemutatás,	

megelőzésének lehetőségei	problematizálás	
12. Az iskolapszichológus tudományos tevékenysége: képzések, konferenciák, kutatás az iskolában	Bemutatás, problematizálás	
13. Az iskolapszichológusi munka promoválása az iskolában és iskolán kívül. Kapcsolattartás más intézményekkel	Bemutatás	
14. Összefoglalás	Szintézis, kérdezés	
8.2 Szeminárium / Labor		
	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológus kompetenciái és feladatköre (az iskolai tanulás és az érzelmi-társas beilleszkedés elősegítése)	Kérdezés, ötletbörze	
2. Az iskolai tanulás. Az iskolai sikeresség kognitív feltételei (kognitív fejlődés, nyelvfőldés, képességek, tehetség). A tanulási stratégiák fejlesztése.	Efzetes tudásszint felmérése, demonstráció	
3. Az iskolai teljesítménnyel kapcsolatos érzelmek. Az iskolai sikeresség érzelmi-motivációs feltételei (sikerorientáció és kudarcckerülés; kockázatvállalás, kitartás, éhhatékonyág, szorongás)	Esetelemzés, megvitatás	
4. Az iskolai motiváció felmérése és fejlesztése. A képességeik alatt teljesít tanuló	Esetelemzés, megvitatás	
5. A kivizsgálás lépései, anamnézis, megfigyelés, felmérés és a diagnózis	Esetelemzés, megvitatás	
6. A beavatkozás megtervezése. Egyéni és csoportos módszerek alkalmazási lehetőségei az iskolapszichológiai felmérésben és beavatkozásban. A tanárokkal folytatott konzultáció egyéni és csoportos formái. Az iskola vezetőségével való együttműködés. Team-munka a rokon szakmák képviselőivel. A szülővel való kapcsolattartás, a szülők bevonása az óvodai-iskolai életbe.	Esetelemzés, megvitatás	
7. Tanulási zavarok általános jellemzése, tünetek felismerése, veszélyeztetettségre utaló jelek	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
8. Specifikus tanulási zavarok: Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ADHD (Figyelemhiány és hiperaktivitás)	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
9. Az óvodáskorban és kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
10. A serdülő kori érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
11. Az iskolai alkalmazkodási problémákat megelőző programok kidolgozása	Csoportmunka	
12. Tudományos kutatás az iskolában-gyakorlati vonatkozások	Csoportmunka	
13. Előadások, tréningek, szakkörök, szabadidős tevékenységek szervezése, önkénteskedés promoválása	Csoportmunka	

14. Összefoglalás.Vizsgakövetelmények, tételsor áttekintése	Szintézis, kérdezés	
---	---------------------	--

Kötelező könyvészet

- Bohlin, L., Cisero Durwin C., Reese-Weber, M. (2012). *Educational Psychology Modules*. 15-17. Modul: Behaviorista Kognitív és Self-elméletek.
- Csépe V. (2000). Az olvasás és írásképesség zavarai. In: Illyés S. (szerk.). *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Bp. 242-243, 247, 267-271.
- Csóti M. (2006). *Gyermekkori szorongás, iskolafóbia, pánikrohamok*. Pro Die kiadó, Bp.
- Dambach, K. E. (2001). *Pszichoterror (mobbing) az iskolában*. Budapest, Akkord kiadó
- Dékány J. (1999). *Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához*. BGGyTF, Budapest
- Gyarmati É. (2007). *Diszlexia. A specifikus tanítási zavar*. Lélekben Otthon Kiadó, 13-30, 69-75, 87-94.
- Józsa K., Fejes József B. (2012). A tanulás affektív tényezői.
- László Zs. (1997). *Az örökmozgó gyermek*. Pozitív Országos Szakmai Egyesület, Budapest
- Pintrich, P. R. (2003). Motivation and classroom learning. In: Reynolds, W.M., & Miller, G.E. (Eds.) *Handbook of Psychology. Vol.7, Educational Psychology* John & Wiley, 103-124.
- Porkolábné Balogh K. (2005). Az iskolapszichológia alapjai (4.fejezet) In: Balogh L., Tóth L. (2005). *Fejezetek A Pedagógiai Pszichológia Köréből I*, Budapest: Neumann Kht.
Letölthető :
http://mek.oszk.hu/04600/04669/html/balogh_pedpszich0047/balogh_pedpszich0047.htm
!
- Porkolábné Dr. Balogh K. (2005). *Módszerek a tanulási zavarok csoportos szűrésére és korrekciójára*. Argumentum Kiadó, Bp.
- Porkolábné Dr. Balogh K. (2004). *Komplex prevenció óvodai program. Kudarc nélkül az iskolában*. Trefort Kiadó, 9-13, 67-151, 323-402, 407-419.
- Rumpf J. (2004). *Hogyan bánjunk agresszív gyerekekkel? Verekedés, veszekedés, rombolás*. Budapest, Akkord kiadó
- Sztó I. (2010). *Az iskolapszichológia szakmai protokollja*
- Valett (1997). *A tanulási zavarok terápiája. Kézikönyv. 7-78., 119-199. oldal.*
- Wentzel, K. R. (2003). School adjustment. In: Reynolds, W.M., & Miller, G.E. (Eds.) *Handbook of Psychology. Vol.7., Educational Psychology*. John & Wiley., 235-258 (11. fejezet).

Ajánlott könyvészet

- Bird, R. (2009). *Hogyan gyűzzük le a számolási nehézségeket*. Akadémiai kiadó
- Fazakasné Fenyvesi M. (2006). *A beszédhanghallás fejlesztése 4-8 éves életkorban. Módszertani segédanyag óvónőknek és tanítóknak*. Mozaik Kiadó – Szeged. 27-80.
- Józsa K., Steklács J. (2009). Az olvasástani kutatásának aktuális kérdései. *Magyar Pedagógia*, 109.évf., 4.szám., 365-397.
- Juhász Á. (2007). *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Bp. 77-138.
- Krüll, K. E. (2000). *A diszkalkuliás számolásgyenge gyerekek*. Akkord K, Budapest
- Márkus A. (2000). A matematikai képességek zavarai. In: Illyés S. (szerk.).

Gyógypedagógiai alapismeretek. Bp. 281-300.

- Meixner I. (2000). *Diszlexiaprevenció és reedukáció módszere*. BGGyTF, Budapest
- Miskolcziné Radics K.(2007). *Az írásmozgás – koordináció fejlesztése 4-8 éves életkorban. Módszertani segédanyag óvón knek és tanítóknak. 2., változatlan kiadás, Mozaik Kiadó – Szeged*
- Pauli, S., Kisch, A. (2005). *Amíg nem kés – Hogyan ismerhet fel id ben a figyelem- és mozgászavar?* Deák és Társa, Debrecen
- Ráduly-Zörg É. (2013). *Diszlexia. Az els jelekt l feln ttkorig*. Ábel Kiadó, Kolozsvár
- Tóth L. (2000). *Az olvasás pszichológiai alapjai*. Pedellus Tankönyvkiadó, 20-29.
- Zillmann, C. (2002). *Iskolai kudarcok. Rosszul tanuló tehetséges gyerekek*. Budapest, Akkord kiadó
- Zsolnai A. (2006). *A szocialitás fejlesztése 4-8 éves életkorban. Módszertani segédanyag óvodapedagógusoknak és tanítóknak*. Mozaik Kiadó – Szeged

9. Az episztemikus közösségek képvisel i, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végs jegyben
10.4 El adás	Írásbeli vizsga	Kizáró jelleggel min. átmen jegy (5,00)	70%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Feladatok	20%
	Zárthelyi (parciális) vizsga		10%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Ha a félévi írásbeli vizsgán (végs jegy 70%-a) a hallgató nem kapja meg az átmen jegyet (5,00), akkor a végs jegy kiszámításánál azt nem vesszük figyelembe, még akkor sem, ha a hallgató eleget tett a 10.5 pontban megjelölt 30%-os el írásoknak.
- Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó hallgatót vizsgáról kizárják.
- A kontaktórák esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet.
- A vizsgán való csalás vagy csalási kísérlet az egyetemr l való kizárást vonja maga után.

Kitöltés dátuma

30.09.2016

El adás felel se

dr. Batiz Enik adjunktus

Szeminárium felel se

drd. Farcas Zsuzsa tanársegéd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

30.09.2016

Intézetigazgató

dr. Szamosközi István professzor